

La conjuntura econòmica de Barcelona

Setembre de 2017

29 de setembre de 2017

B
BC
BN

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Síntesi

L'economia global manté el to de moderada expansió i acceleració gradual ...

...dels darrers mesos i apunta cap a un darrer trimestre d'any amb perspectives favorables. Als Estats Units, Europa, Japó i altres economies avançades el creixement s'assenta en l'avanç d'una demanda agregada que es veu impulsada per l'enfortiment de la confiança de famílies i empreses, que s'acompanya de polítiques fiscals i monetàries expansives en un entorn de baixa inflació. Pel que fa a les grans economies emergents, segueixen globalment en una onada de creixement estable. A l'horitzó, persisteixen l'augment de la fragmentació social i amenaces i riscos geopolítics (conflictes bèl·lics, amenaces terroristes, desplaçaments massius de refugiats...) que enterboleixen l'assentament de la prosperitat. Recentment, s'hi ha sumat la tensió entre Corea del Nord i Estats Units, amb referències molt explícites a l'amenaça nuclear.

A Europa, la política continua centrant l'atenció en un context de sostinguda millora econòmica.

Després d'uns anys de creixement molt modest, l'activitat econòmica de la zona euro s'ha accelerat durant el segon trimestre de l'any fins a un 2,2%, la taxa més elevada des de 2011. La recuperació s'ha generalitzat a la major part dels països, fet que ha comportat que l'OCDE hagi revisat tres dècimes a l'alça les previsions de creixement per enguany, fins el 2,1%. En el terreny de la política, la renovació de la confiança dels alemanys en A. Merkel aplanar el camí de l'enfortiment del projecte europeu. Es preveu que Brussel·les, Berlin i París marquin el pas d'aquest projecte, dins del qual es preveuen reformes institucionals i econòmiques, el pacte de transició cap al Brexit o un plantejament comú en temes com la crisi dels refugiats o d'informació i seguretat per fer front a l'amenaça terrorista.

En línia amb els trimestres precedents, l'economia espanyola continua destacant...

...entre les europees pel seu elevat dinamisme. A banda de la revisió retrospectiva a l'alça de l'activitat que acaba de realitzar l'INE pel darrer bienni, el PIB segueix creixent amb força (3,1% en el segon trimestre) i es continuen creant llocs de treball, alhora que s'estan corregint alguns desequilibris enquistats, com el dèficit o la productivitat. Aquest rerefons econòmic relativament ordenat conviu a data d'avui (darrers dies de setembre) amb una situació sociopolítica i institucional extraordinàriament complicada.

A Catalunya i Barcelona, l'estiu ha estat intens i la tardor es presenta agitada.

Els atemptats terroristes de mitjans d'agost van irrompre en un estiu relativament plàcid en termes d'evolució positiva de la major part d'indicadors econòmics, però amb alguns esclats socials d'arrel econòmica (vagues dels vigilants de l'aeroport, dels treballadors del metro o dels taxistes reivindicant retribucions dignes) que han quedat eclipsats per l'excepcional situació que es viu a hores d'ara al país. Són moments d'inestabilitat política, de crisi institucional, d'inseguretat jurídica i d'alta mobilització ciutadana (tan il·lusionats alguns com angoixats els altres) que tenyeixen les projeccions de l'economia pels propers mesos d'una enorme incertesa.

Nota: Els valors dels gràfics destacats i en % corresponen a la variació interanual de la darrera dada disponible.

Font: Elaborat a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona, de l'INE, AENA, APB, DGT, Sec. d'Estat de Comerç, Cambra de Comerç, ATM, Idealista, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana i Dep. Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

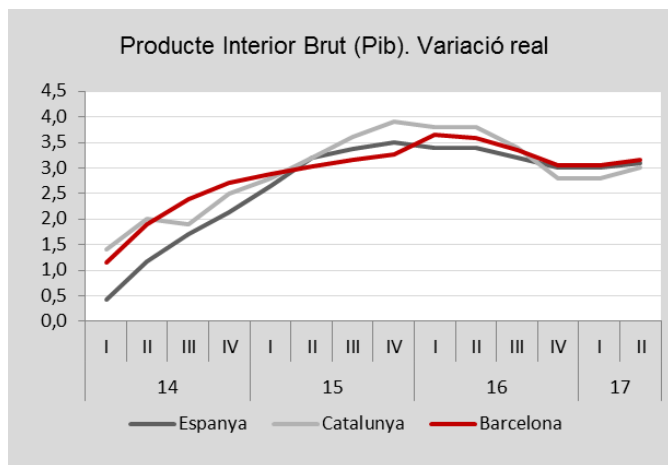
Turisme

Construcció
i immobiliari

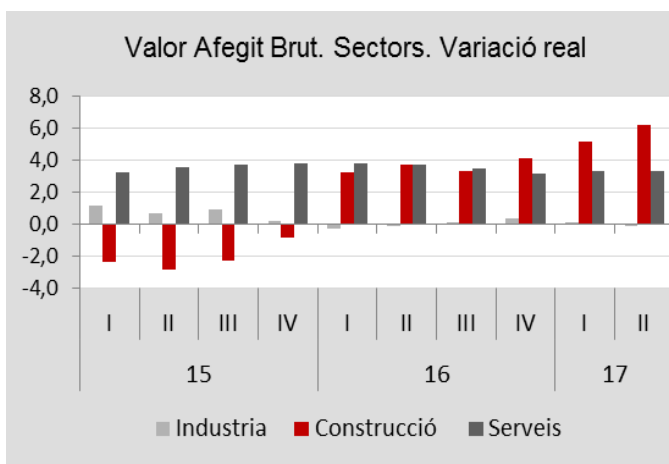
Consum

Transports

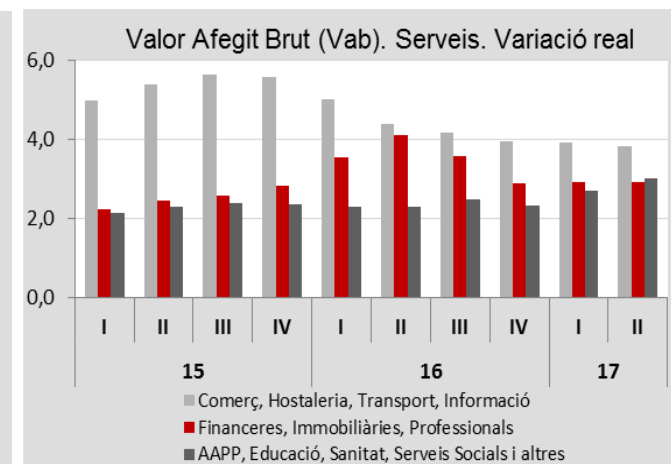
PIB. VAB sectorial

El PIB del municipi de Barcelona es va incrementar en el segon trimestre de 2017 en un 3,2% respecte al mateix trimestre de l'any anterior. El creixement del PIB de Barcelona és superior al del conjunt de l'economia catalana, del 3%, i al de l'economia espanyola (3,1%). Més del 55% d'aquest creixement ha estat generat per les activitats professionals, del comerç, el transport i l'hostaleria.

El sector serveis va evolucionar amb una variació estable respecte al trimestre anterior, amb una taxa del 3,3% interanual. El sector de la construcció manté el seu perfil de fort dinamisme, marcant un màxim conjuntural, amb una taxa del 6,2%. També a Espanya i, especialment, a Catalunya la construcció presenta unes taxes elevades. En el cas de Catalunya l'augment interanual ha estat del 6,5%. Pel seu costat, el sector industrial continua amb taxes properes a zero (-0,1%).

Les Activitats de Comerç, Hostaleria, Transport i Informació, són les més dinàmiques del conjunt del sector serveis, amb una variació interanual del 3,8%. El sector de les Activitats Financeres, Immobiliàries i Professionals creix a una taxa del 2,9%, dada equivalent a la del trimestre anterior. Les taxes negatives del sector financer són compensades per la dinàmica de les Activitats Professionals (6%). Les Administracions Públiques, Educació, Sanitat, Serveis Socials i altres, tenen una taxa del 3%, amb una tendència de creixement sostingut al llarg dels darrers trimestres.

Síntesi

PIB

**Mercat
de Treball**

Empresa

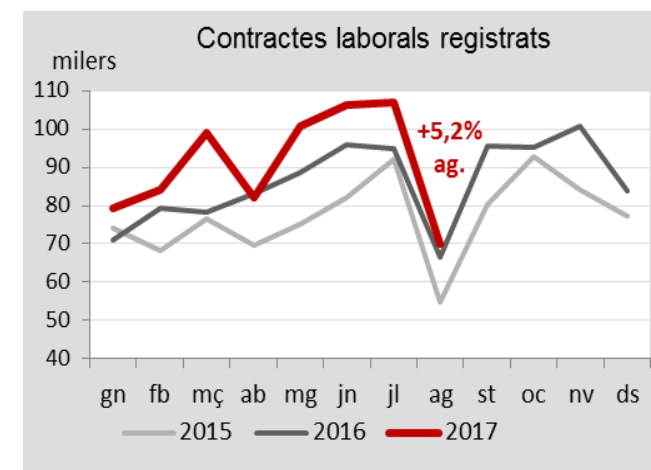
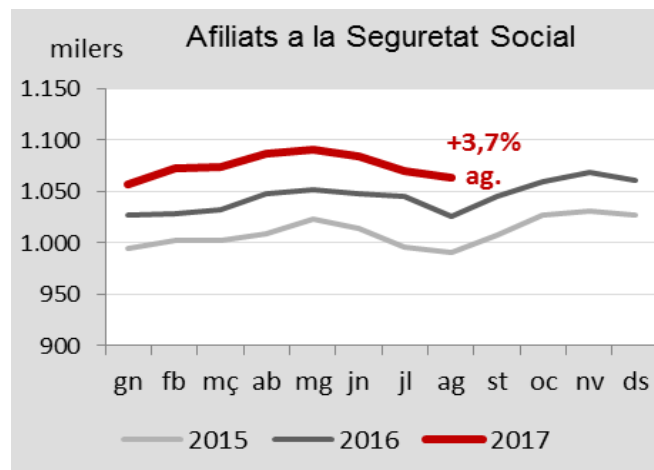
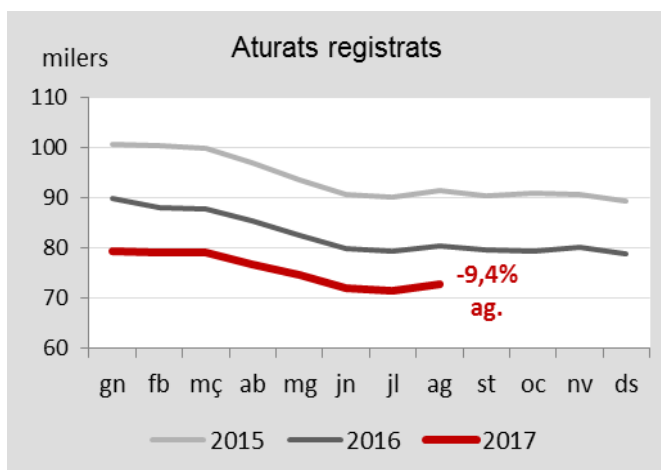
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Mercat de Treball

Malgrat el repunt del mes d'agost per motius estacionals, la tendència a la baixa que presenta l'atur no es veu alterada, encadenant 52 mesos consecutius de descens interanual. El nombre d'aturats registrats enfila el darrer terç de l'any amb una xifra de 72.805 persones, un nivell similar al de finals de 2008. En relació amb els valors màxims del 1r. trimestre de 2013, l'atur s'ha reduït ja en més de 42.000 persones (un 37% del total), si bé la reducció ha afavorit en major mesura al col·lectiu masculí, ja que 6 de cada 10 persones que han sortit del registre del SOC són homes. Per altra banda, l'atur de llarga durada afecta a un total de 28.500 persones que porten un any o més sense treballar (39,2% de l'atur registrat).

Encara que durant els tres mesos d'estiu el volum d'ocupació s'ha reduït en prop de 27.000 llocs de treball, de forma semblant a d'altres anys i per motius estacionals, el cert és que, en línia amb el ritme de creixement de l'economia, el nombre d'afiliats manté la trajectòria a l'alça en termes interanuals al llarg ja de gairebé quatre anys. L'agost ha tancat amb un total de 1.063.351 llocs de treball, 38.300 més que un any enrere, amb un ritme d'augment interanual equivalent al de Catalunya i superior al del conjunt d'Espanya (+3,4%). El nombre de treballadors autònoms, prop de 118.000, també va a l'alça (+1,9% interanual), però a un ritme menys intens que els del règim general (+4,3%).

El ritme de creixement de la contractació es modera el mes d'agost, com és habitual any rere any durant el període de vacances. Tot i així, la contractació tanca el segon terç de l'any assolint un nou màxim històric, amb la formalització de més de 728.000 nous contractes a Barcelona i una taxa de variació (+10,7% interanual) superior a la del conjunt de Catalunya (+8,3%) i Espanya (+9,7%). Malgrat que la contractació indefinida segueix liderant el creixement en termes relatius (+12,6%), el seu pes roman estancat per sota del 14% del total de la nova ocupació. Per la seva part, els contractes de molt curta durada (fins a 1 mes) recuperen protagonisme i ja representen un 40,4% del total.

Síntesi

PIB

**Mercat
de Treball**

Empresa

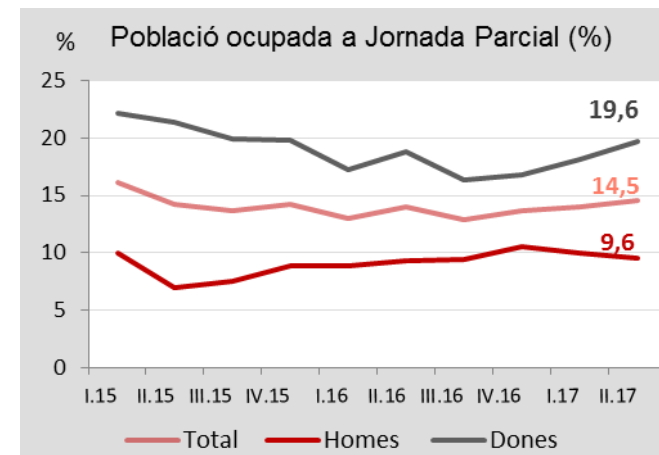
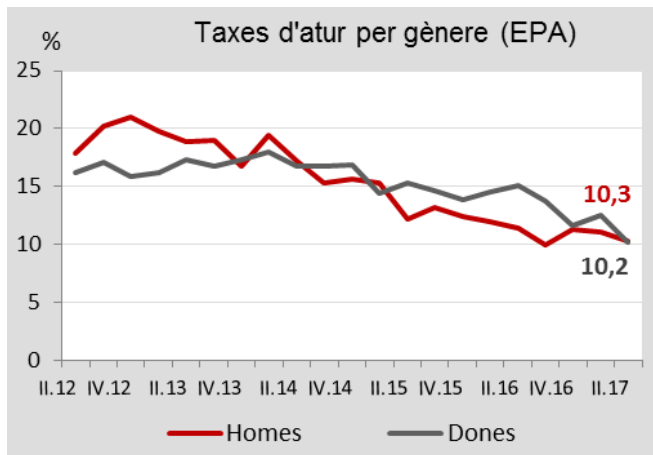
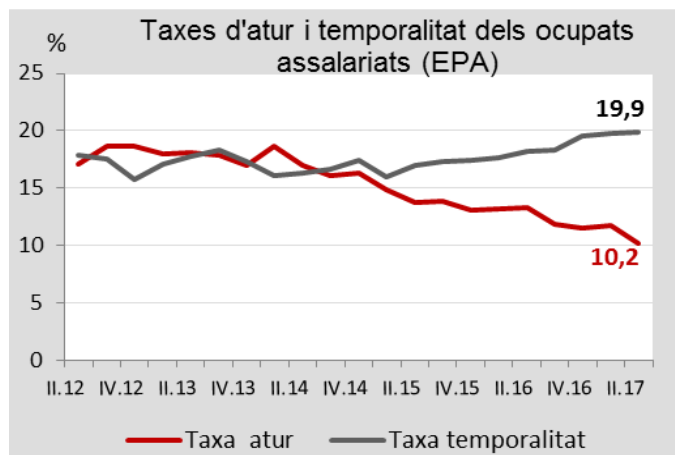
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Treball i Cohesió Social

La taxa d'atur de l'EPA de Barcelona s'ha situat al 2n. trimestre de 2017 lleugerament per sobre del 10%, assolint el valor més baix des de finals de 2008, i mantenint-se clarament per sota de la de Catalunya (13,2%) i Espanya (17,2%) però superant la de la UE-28 (8,3% el 1r. trimestre). Tanmateix, la reducció de la taxa d'atur, que encara està lluny dels mínims de deu anys enrere, ha anat acompanyada d'una reducció de la població activa a la ciutat (-2,3%), ja que segons l'EPA, l'augment de la població ocupada -majoritàriament temporal- ha estat força inferior al descens del nombre de persones aturades. A més, la temporalitat dels ocupats assalariats es manté propera al 20%, la taxa més elevada des de finals de 2011.

Les taxes d'atur masculina i femenina, segons dades de l'EPA, s'igualen el 2n. trimestre de 2017, registrant uns valors que no s'observaven des de fa més de vuit anys. Però mentre que la reducció de la taxa masculina ha estat relativament moderada el darrer any i ha anat de la mà d'un augment de la població activa, la femenina presenta una evolució menys consistent si la comparem amb altres fonts estadístiques: la forta davallada del nombre estimat de dones a l'atur, molt més intensa que la dels homes, situa la taxa gairebé 5 punts percentuals per sota del valor d'un any enrere. En canvi, segons les darreres dades del SOC, l'atur masculí ha retrocedit el darrer any (-10,9%) en major mesura que el femení (-8,1%).

A més d'una contractació recolzada en un alt grau de temporalitat, un altre tret característic del mercat laboral barceloní és el relativament elevat pes de la població ocupada a temps parcial. Es tracta d'un tipus de jornada que tendeix a minimitzar costos, amb contractes més barats i flexibles: a Barcelona l'any 2015 els salaris mitjans dels treballadors a jornada completa (33.369 euros bruts/any) van més que doblar els dels assalariats a jornada parcial (14.472 euros). Segons l'EPA, dos terços dels assalariats a jornada parcial són dones, i el 2n. trimestre de l'any un 14,5% dels ocupats a la ciutat ha treballat en aquest tipus de jornada, percentatge que entre les dones s'eleva fins a gairebé el 20%.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball**Empresa**

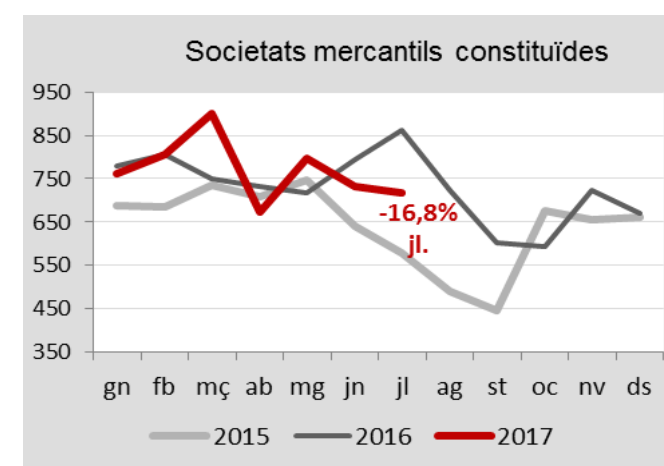
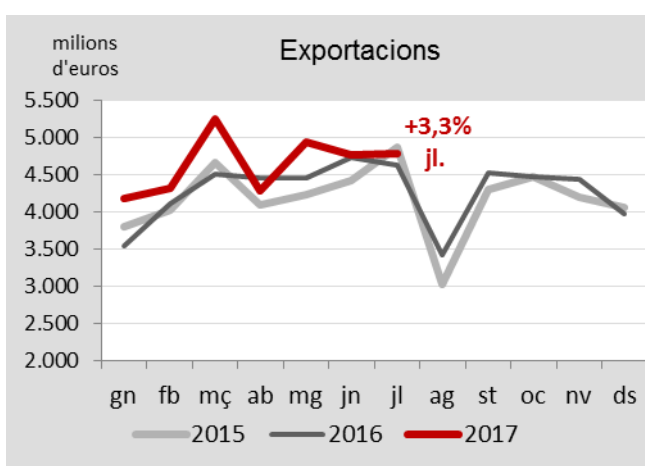
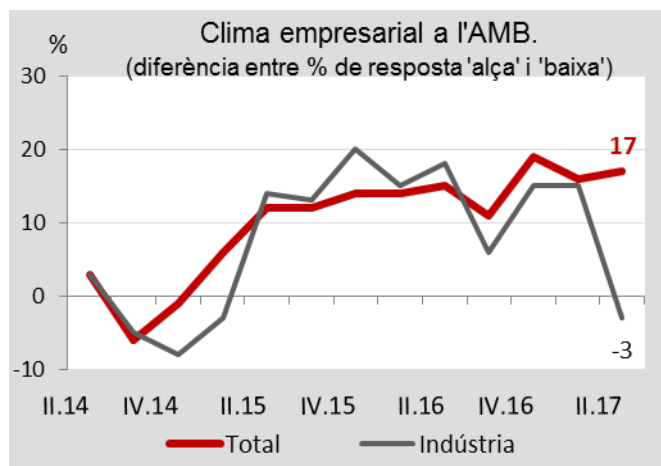
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Empresa

La consolidació de la recuperació econòmica es reflecteix en la marxa dels negocis, que duu dos anys i mig essent positiva. Al 2n. trimestre de 2017 es registra un saldo semblant al del trimestre precedent, segons l'enquesta realitzada a 936 empreses localitzades a l'AMB. L'evolució ha estat positiva a tots els sectors a excepció de la indústria, que registra una forta davallada, com no es registrava des del 1r. trimestre de 2015. Les perspectives pel 3r. trimestre de 2017 també són positives a tots els sectors, tot i que el saldo positiu es modera respecte al registrat el 2n. trimestre de 2017.

Les vendes a l'exterior de la província de Barcelona mantenen al juny i juliol un ritme de creixement positiu, però més moderat que el de mesos anteriors. L'avanç dels primers set mesos de l'any (+6,8% interanual), de menor magnitud que el registrat al conjunt de Catalunya (+8,8%) i Espanya (+9,1%), permet assolir de nou xifres rècord d'exportacions i mantenir la taxa de cobertura per sobre del 80%. Si bé la UE segueix essent el destinatari principal dels nostres productes (63%), Àsia i Amèrica del Nord són els grans mercats amb una major alça en les vendes, que encapçalen productes químics i sector de l'automòbil.

De forma semblant al conjunt de Catalunya i Espanya, la constitució de societats mercantils va a la baixa a Barcelona els mesos de juny i juliol. L'acumulat dels primers set mesos de l'any, un total de gairebé 5.400 noves societats creades, presenta un retrocés més moderat a la ciutat (-1% interanual) que a la resta d'àmbits: a Catalunya la caiguda ha estat de l'11,5% en aquest període, més forta que la d'Espanya (-7,4%). Tanmateix, el capital mitjà subscrit a les societats amb domicili a la capital -el 44% de tot Catalunya- ha estat de 57.700 euros, un 13% superior a la mitjana de 2016.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

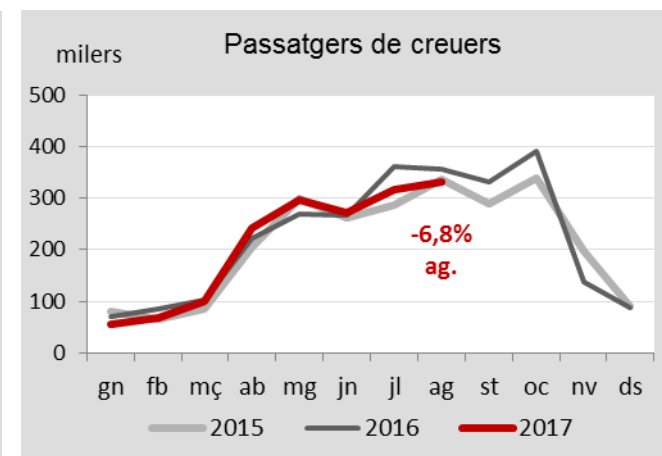
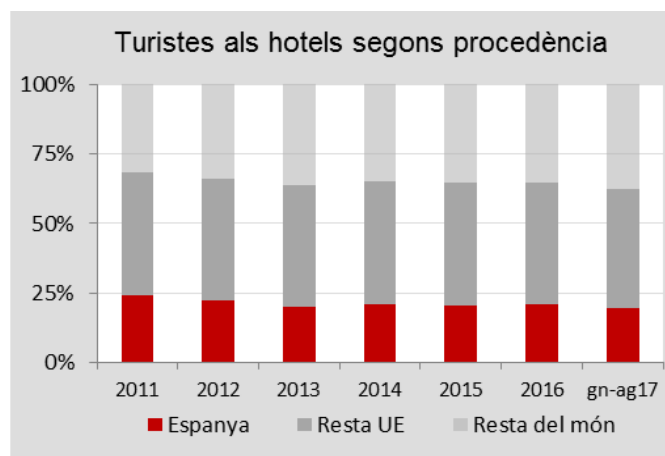
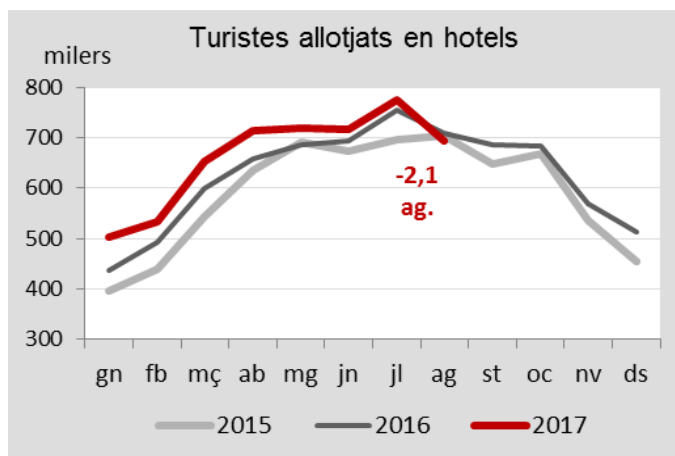
Empresa

TurismeConstrucció
i immobiliari

Consum

Transports

Turisme

L'activitat turística s'havia emmarcat durant els primers set mesos de l'any en una trajectòria de creixement accelerat, però a l'agost aquesta tendència es capgira. Tot i que és difícil avaluar l'impacte directe dels atemptats terroristes de mitjans d'agost, la inevitable percepció d'inseguretat de les hores i dies immediatament posteriors a l'atemptat van suposar cancel·lacions de reserves hoteleres i d'altres serveis vinculats a l'hoteleria i el transport. Però en el mitjà termini no és previsible que es freni una demanda que majoritàriament procedeix d'indrets on es conviu amb aquest tipus de risc. De fet, les xifres de pernoctacions hoteleres de l'agost han afectat més el mercat domèstic, ja que les generades per estrangers s'han situat a prop dels màxims històrics registrats un any enrere, beneficiats per l'abaratiment dels costos de transport i la millora econòmica de la demanda.

Els signes negatius que han aparegut en els indicadors de demanda turística durant el mes d'agost trenquen molts i molts mesos de creixement ininterromput. Val a dir, però, que dins d'aquesta tendència general, la demanda domèstica ja havia emès senyals d'alentiment i fins i tot algun lleu descens. A l'agost d'enguany, les pernoctacions hoteleres generades per residents a Espanya han disminuït un 11,1%, mentre que les generades per residents a l'estranger només ho han fet un 1,2%. Entre els visitants de l'exterior, els procedents d'Estat Units i Gran Bretanya continuen sent els més nombrosos, seguits per francesos, alemanys i italians. La irrupció de noves companyies aèries de llarg radi i la inauguració de vint noves rutes internacionals aquest estiu han afavorit la creixent diversificació de punts d'origen dels visitants, en especial, d'Amèrica i Àsia.

Després d'una primavera expansiva quant a nombre de creueristes, juliol i agost anoten davallades tant en nombre d'usuaris com de naus. Aquest descens es relativitza si es té present que durant els mateixos mesos del bienni precedent es van registrar forts augments que situaren les xifres de creueristes pràcticament en màxims històrics. Cal distingir un comportament dual entre el segment dels creuers amb origen i destinació al port de Barcelona i els que l'utilitzen d'escala: entre els primers, la tendència és descendent i segurament accentuada en la segona meitat d'agost pels atemptats terroristes, mentre que entre els segons, s'anota un semestre d'alces ininterrompudes. En un altre segment del mercat, els ferris de línies regulars (amb Balears, Nord d'Àfrica i Itàlia) segueixen guanyant passatge.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

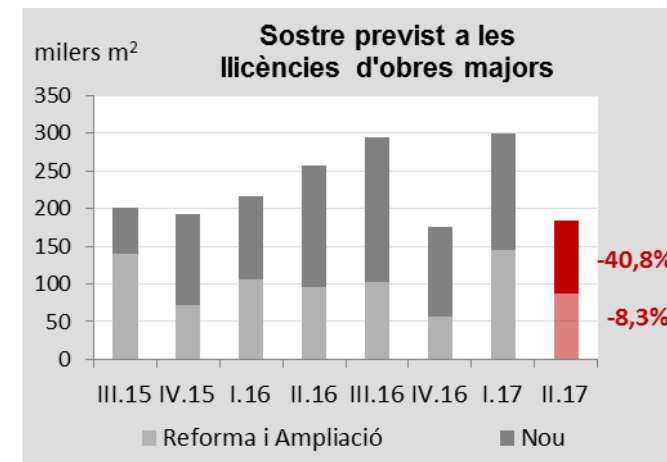
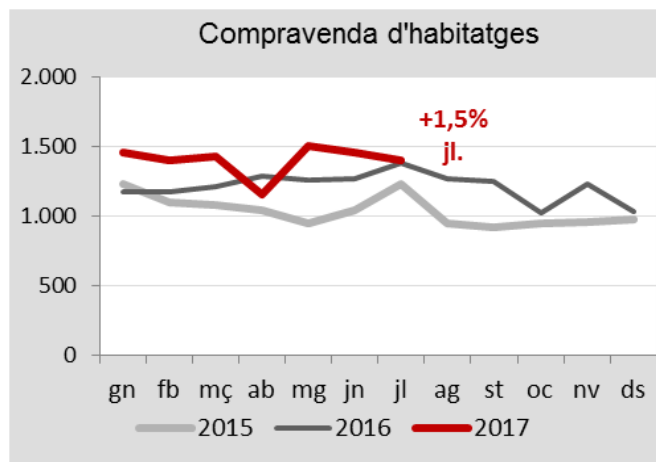
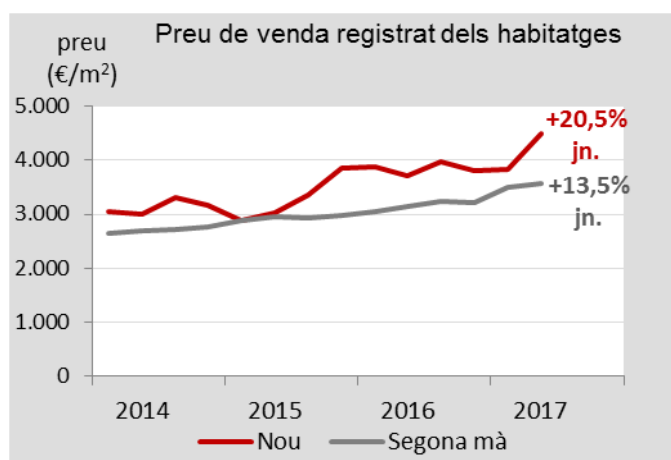
Turisme

**Construcció
i immobiliari**

Consum

Transports

Construcció i mercat immobiliari

El context econòmic expansiu, la recuperació de la confiança de la demanda, la major flexibilitat en la concessió d'hipoteques i l'interès d'inversors nacionals i estrangers continuen empenyent a l'alça els preus dels habitatges a Barcelona. En el segment de segona mà -més del 90% de les vendes-, es completa un trienni de creixement sostingut que mica en mica s'ha estès al conjunt de la ciutat, amb creixements de dos dígits a tots els districtes. Gràcia és un cas a banda, amb uns augments més moderats després d'uns trimestres molt inflacionistes. L'augment a l'obra nova és molt elevat però menys significatiu i més volàtil, perquè depèn de poques observacions que estan concentrades territorialment. L'actual recuperació del sector immobiliari té un marcat accent urbà, amb alces a totes les grans ciutats espanyoles.

Després d'un primer semestre molt dinàmic, amb taxes de creixement interanual de dos dígits, al juliol es modera el ritme d'augment de la compravenda d'habitatges a la ciutat, a diferència d'altres àmbits com Catalunya o Espanya, on la forta trajectòria a l'alça es manté. El pes del segment d'habitatge nou sobre el total és molt reduït: les més de 9.800 operacions registrades a la ciutat al llarg dels primers set mesos de l'any, el 92% correspon a l'habitatge usat. Es tracta d'una oferta ben diversificada, que creix a un ritme del 12,2%, inferior al de tot Catalunya (+18,7%) i Espanya (+13,7%). El perfil de comprador correspon majoritàriament a persones físiques de nacionalitat espanyola, si bé la demanda d'estrangers es manté en el 15,5% durant el 1r. semestre i arriba al 21,2% en el cas de les societats.

El sector de la construcció segueix enfortint-se, amb una tendència de fons expansiva tant de l'obra nova com de la reforma. Tot i els alts i baixos de les dades trimestrals -deutors d'aspectes conjunturals i de la diversitat d'expedients de dimensions molt diverses- des de 2015 la trajectòria anualitzada del sostre previst a les llicències d'obres majors és clarament ascendent (+ 9,8% al juny), i ho és principalment gràcies al sostre de nova planta. La dinàmica alçista del mercat immobiliari, que atreu diferents tipus d'inversors, té un impacte singular en el mercat de l'habitatge, on els preus segueixen en ascens, però s'estén a gairebé la totalitat de segments: aparcaments, equipaments, locals comercials i oficines. Els districtes de l'Eixample i Sant Martí concentren gairebé un 40% del sostre en obres.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

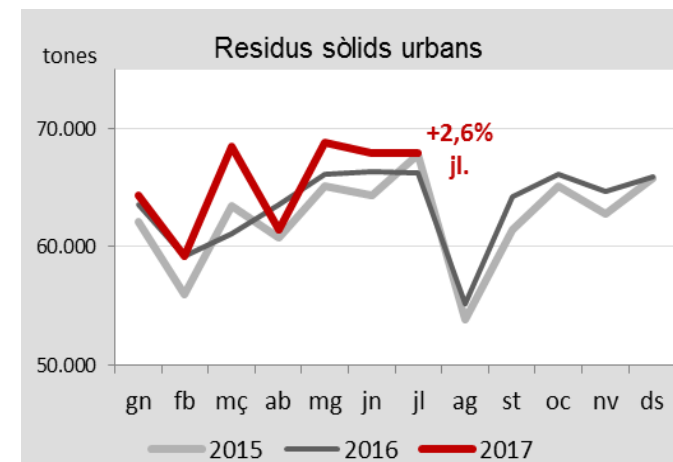
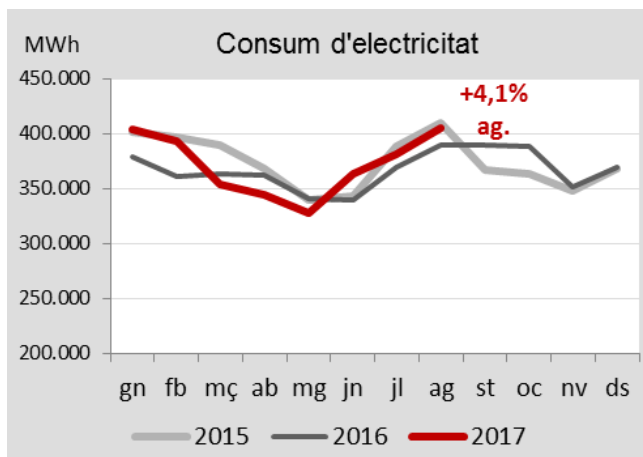
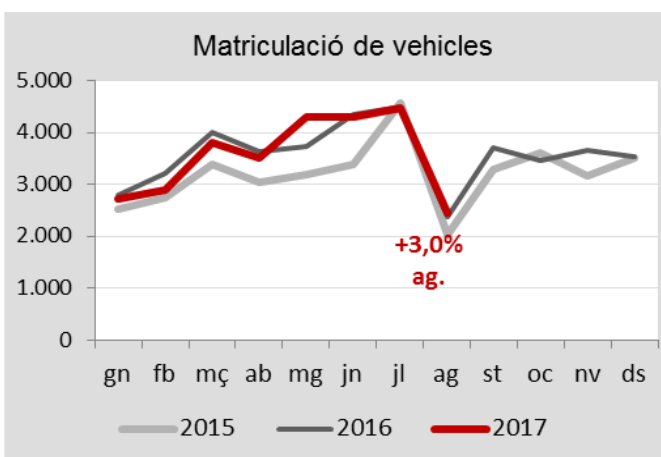
Empresa

Turisme

Construcció
i immobiliari**Consum**

Transports

Consum

El lleu repunt a l'alça del nombre de vehicles matriculats durant l'agost representa l'únic signe positiu -juntament amb el de maig- en el que va de l'any. Tot un símptoma de la tendència cap a un progressiu alentiment de la renovació del parc de vehicles, resultant de la suma d'elements diversos, com la no renovació dels incentius a la modernització del parc o una menor propensió de la demanda a adquirir vehicles en un entorn urbà en què, a banda d'un transport públic eficient, abunden sistemes lleugers de mobilitat, motoritzats i no motoritzats. Això és especialment clar en el cas de motos i ciclomotors, unes tipologies de vehicles ara per ara orientades a la baixa en les vendes, juntament amb les furgonetes. Per contra, els turismes mantenen una moderada tendència ascendent que es recolza en la demanda de particulars.

El consum elèctric de baixa tensió presenta xifres a l'alça al llarg dels tres mesos d'estiu i l'acumulat del període gener-agost de 2017 registra un increment del 2,3% interanual, lleugerament més intens al segment productiu (+2,4%) que al domèstic (+2,2%), invertint així la tendència a l'estalvi que es va observar al llarg del 2016. A Barcelona, sis dels deu punts d'assessorament energètic s'han mantingut oberts durant les setmanes d'estiu, ja que es considera la pobresa energètica com un problema no exclusiu de l'hivern, i s'informa al ciutadà sobre pràctiques com la ventilació creuada, que permeten l'estalvi d'energia a les llars. Per altra banda, la ciutat avança per convertir l'espai públic en generador d'energia, i compta ja amb 12 pèrgoles i 60 edificis i equipaments municipals amb capacitat productiva.

La recollida de residus es manté al mes de juliol en taxes de variació positives, amb un increment de la selectiva (+5,6% interanual) més intens que el registrat en la fracció de rebuig (+1%). L'acumulat dels primers set mesos de l'any presenta un ritme d'augment del 2,7%, lleugerament inferior al del creixement de l'economia. Aquesta relativa contenció en la generació de residus indica l'inici d'una certa tendència cap a models de producció i consum més sostenibles, tot i que els 1,3 quilos de deixalles generats per habitant i dia a la ciutat durant l'any 2016 encara queden molt per sobre de l'objectiu quantitatiu cap al qual vol avançar l'Ajuntament (generació per sota dels 1,2 kg/habitant/dia). El pes de la recollida selectiva, del 36,4% del total de residus, repunta quatre dècimes respecte al mateix període de 2016.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

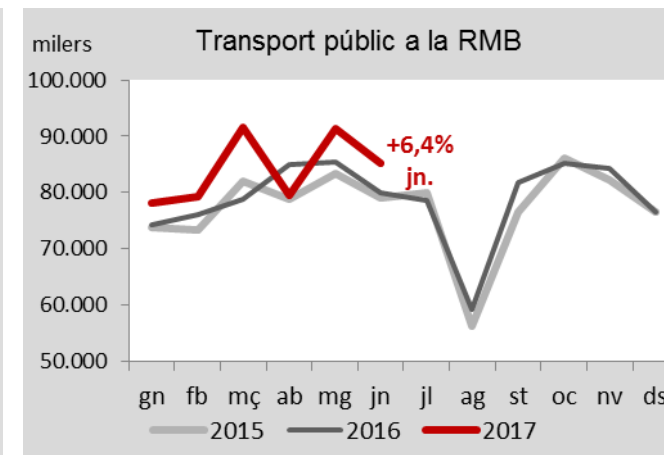
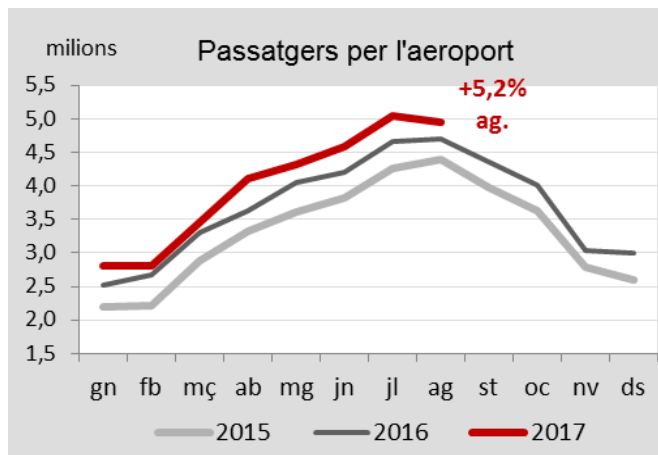
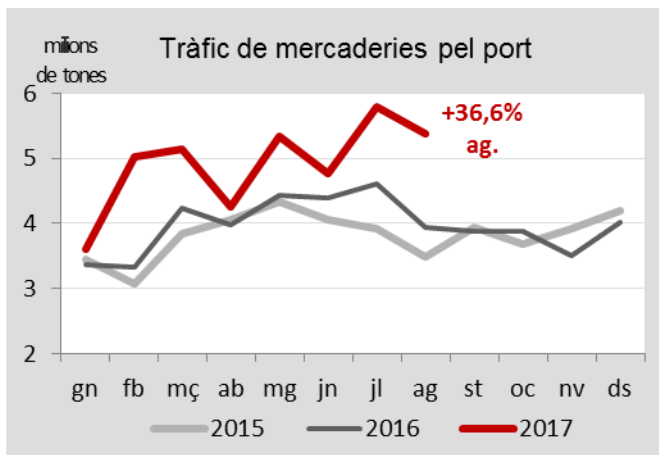
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Transports

Fins l'agost han passat per port de Barcelona gairebé 40 milions de tones de mercaderia, un 21,8% més que un any enrere. És una taxa que destaca en el conjunt d'indicadors econòmics de la ciutat, i que, si es cénnyeix al tràfic de contenidors, encara és més espectacular: l'increment interanual és del 30,2%, el més alt d'entre els grans ports europeus. També registren alces significatives els dolls líquids (amb un augment del 16,2%, impulsat sobretot pel gas natural i la gasolina), mentre que dolls sòlids i vehicles segueixen a la baixa. A banda del creixement sostingut de l'activitat econòmica i del repunt del comerç mundial, el port ha absorbit tràfic de ports molt castigats pels conflictes a l'estiba i alhora s'ha beneficiat de l'ampliació de l'oferta amb noves línies regulars que connecten amb mercats estratègics americans i asiàtics.

Després que al juliol es depassés per primer cop a la història la fita de cinc milions de passatgers en un sol mes, l'agost ha registrat un nou impuls, que ha situat la xifra de viatgers transportats a tocar de la de Barajas. Les cues als controls de seguretat, les fortes mesures de vigilància i els atacs terroristes de mitjans d'agost no han pertorbat la trajectòria ascendent del nombre de viatgers transportats, recolzada principalment en les rutes internacionals. A banda del creixement sostingut del tràfic dins de la UE, a l'estiu d'enguany el protagonisme ha recaigut en les rutes intercontinentals, per l'augment de connexions amb Amèrica i Àsia, sovint de la mà de companyies relativament noves. Millora econòmica, impuls del turisme, contenció de tarifes i augment de rutes continuen impulsant el tràfic aeri, dins d'un to general expansiu que caracteritza el conjunt del sistema aeroportuari espanyol.

El nombre d'usuaris del transport públic col·lectiu metropolità segueix mostrant un notable dinamisme al juny, de manera que el primer semestre de l'any tanca amb un màxim històric de 505,3 milions de viatges i un ritme d'augment interanual del 5,4%, després de tres anys i mig de creixement sostingut. La millora del mercat de treball i també l'augment de turistes contribueixen a intensificar la trajectòria a l'alça que s'observa a tots els mitjans, especialment als ferroviaris. El Metro, el més emprat tot i la conflictivitat laboral, ha transportat fins al juny 203 milions de passatgers, amb un augment del 5,8% interanual, semblant al registrat pel de Madrid (+5,7%). Però el creixement relatiu en aquest període ha vingut encapçalat per Renfe Rodalies (+7,6%) i els Tramvies (+7,3%), coincidint amb l'aprovació inicial de l'estudi informatiu per a la connexió del Trambaix amb el Trambesòs.

